

KARTA PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1) Nazwa przedmiotu:

PSYCHOFIZJOLOGIA WIDZENIA

2) Prowadzący przedmiot:

prof. dr hab. R. Bartel

3) Kod przedmiotu:

RZ – ST – J – PW – W – 1,2

4) Kierunek, zakres:

RZEŻBA

5) Wydział:

WYDZIAŁ RZEŻBY

6) Forma studiów (*stacjonarne ST, niestacjonarne NST*):

STACJONARNE

7) Profil (*ogólnoakademicki / praktyczny*):

OGÓLNOAKADEMICKI

8) Tryb (*I stopnia licencjackie, II stopnia magisterskie, jednolite magisterskie, III stopnia doktoranckie, podyplomowe*)

JEDNOLITE MAGISTERSKIE

9) Nazwa jednostki uczelnianej realizującej przedmiot (*wydział / zakład języków obcych*):

WYDZIAŁ RZEŻBY

II. Informacje o przedmiocie

1) Semestr/y

1, 2

2) Liczba punktów ECTS

4

3) Poziom przedmiotu (*podstawowy / średniozaawansowany / zaawansowany*)

ŚREDNIOZAAWANSOWANY

4) Grupa treści, do której należy przedmiot (*podstawowe ogólne / artystyczne, kierunkowe ogólne / artystyczne*):

PRZEDMIOTY OGÓLNOUCZELNIANE TEORETYCZNE UZUPEŁNIAJĄCE

5) Typ przedmiotu (*obowiązkowy, fakultatywny, nadobowiązkowy*)

OBOWIĄZKOWY

6) Język/i wykładowy/e

J.POLSKI

III. Forma zajęć

1) Forma zajęć

WYKŁAD, WYKŁADY ONLINE

2) Liczba godzin w semestrze (*rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia*)

1 – 30 godz.

2 – 30 godz.

3) Liczba godzin w tygodniu (*rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia*)

1 – 2 godz.

2 – 2 godz.

IV. Wymagania wstępne

Brak

V. Cele, treści merytoryczne, metody dydaktyczne, efekty uczenia się i ich weryfikacja

1) Cel przedmiotu (*odpowiadający uzyskiwanym przedmiotowym efektom uczenia się*):

KOD CELU PRZEDMIOTOWEGO	TREŚĆ	KOD SPEŁNIANEGO EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO
C_01	Wykłady mają na celu zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi fizjologii i psychologii człowieka w procesie spostrzegania oraz ich znaczeniu dla odbioru i konstruowania przekazu wizualnego. Zasadniczym celem jest uzyskanie przez studentów podstawowej wiedzy niezbędnej dla realizacji zadań związanych z efektywnym przygotowywaniem komunikatów medialnych z uwzględnieniem aspektów	P_W01 P_W02 P_K01

	procesów recepcji, specyfiki tematu, postaw odbiorcy i wartości artystycznych przekazu.	
--	---	--

2) Treści merytoryczne przedmiotu:

1. Miejsce i sposób powstawania wrażeń zmysłowych. Skale psychofizyczne
2. Budowa i funkcjonowanie analizatora wzrokowego
3. Wrażliwość spektralna na różne długości fali świetlnej. Zjawiska adaptacji, kontrastu, sensybilizacji, synestezji i asocjacji, pola i strefy widzenia
4. Progi zmysłowe i ich rodzaje. Interpretacja bodźców
5. Zmiany ilości i natężenia bodźców oraz zjawiska im towarzyszące. Próg różnicy i skalowanie wrażeń
6. Podstawowe prawa optyki i ich wykorzystanie w praktyce
7. Zniekształcenia obrazu wizualnego w środowisku optycznym oka i w urządzeniach optycznych
8. Źródła światła i jednostki fotometryczne
9. Procesy i klasyczne teorie spostrzegania-
10. Interpretacja bodźców wizualnych i prawa organizacji percepcyjnej. Współczesna teoria spostrzegania
11. Zasady tworzenia przekazu wizualnego w świetle badań nad procesami uwagi, uczenia się i pamięci
12. Emocje i motywacja w przekazie wizualnym
13. Podstawowe zagadnienia z zakresu barwy. Rodzaje i sposoby mieszania kolorów
14. Podział barw oraz rodzaje powierzchni i sposoby ich przekształcania za pomocą światła
15. Zjawiska: kontrastu następczego i symultanicznego, kontrastu brzegowego, indukcji barwnej i irradacji oraz wykorzystanie ich w działaniach praktycznych
16. Stare i nowe systemy barw. Wady widzenia barwnego
17. Stałość widzenia barw chromatycznych i achromatycznych. Oddziaływanie barw na człowieka
18. Symbolika i preferencje barw
19. Klasyfikacja i podział złudzeń wizualnych. Praktyczne spożytkowanie iluzji kształtu i wielkości
20. Jednooczne wyznaczniki przestrzeni na płaszczyźnie i rodzaje perspektywy
21. Rozmieszczenie światła i cieni oraz praktyczne spożytkowanie iluzji przestrzeni.
22. Obuoczne wyznaczniki przestrzeni i podstawowe zagadnienia stereoskopii.
23. Praktyczne spożytkowanie iluzji kontrastu i barwy.
24. Przestrzenne działanie barw i wizualne złudzenia fantomowe.
25. Klasyfikacja ruchów oczu. Ruch rzeczywisty i pozorny.
26. Iluzje ruchu. Iluzje ruchu wywołane różnicami jasności, tonu i nasycenia barwy.
27. Typologia złudzeń wieloznacznych. Przykłady zastosowania sylwetek i figur alternatywnych
28. Przykłady zastosowania figur niemożliwych w sztuce i reklamie
29. Podstawowe zagadnienia semantyki wizualnej. Rozróżnienie pomiędzy znakiem i symbolem
30. Klasyfikacja, zasady tworzenia i wprowadzania znaków w obieg społeczny. Rodzaje oznaczeń

Wykłady z prezentacją multimedialną zawierające elementy konwersatorium.

Wykłady z prezentacją multimedialną zawierające elementy konwersatorium.

4) Kierunkowe efekty uczenia się (KEU) (spełniane przez przedmiot, należy uzupełnić tabelę dla semestrów, w których występuje przedmiot):

[illegible]

5) Przedmiotowe efekty uczenia się (PEU) i metody ich weryfikacji:

KOD PEU	OPIS PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO SEMESTRÓW (ZAZNACZYĆ X)									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
WIEDZA zna i rozumie:												

P_W01	Zna i rozumie pojęcia i zagadnienia związane z fizjologią i psychologią człowieka w procesie spostrzegania. Nabywa wiedzę z zakresu psychofizjologii percepcji i zna praktyczne metody jej zastosowania.	K_W02	X	X											
P_W02	Wie jak czerpać inspiracje z natury i kultury oraz rozumie podstawowe mechanizmy percepcji, co umożliwia mu świadome kształtowanie własnej, autonomicznej wypowiedzi artystycznej.	K_W11	X	X											
UMIEJĘTNOŚCI potrafi:															
P_U01	Potrafi twórczo łączyć posiadane i nowo nabywane umiejętności poprzez poszukiwania i eksperymenty, swobodnie wykorzystując techniki różnych dyscyplin. Jest gotów do pogłębiania wiedzy z zakresu psychofizjologii widzenia oraz świadomie stosuje ją w interpretacji i realizacji własnych projektów artystycznych.	K_U02		X											
KOMPETENCJE SPOŁECZNE jest gotów do:															

KOD PEU	SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY	METODA WERYFIKACJI
P_W01	Ocenie podlega znajomość podstawowych pojęć i zagadnień z zakresu fizjologii i psychologii percepcji; rozumienie mechanizmów spostrzegania i ich znaczenia dla odbioru przekazu wizualnego.	kolokwium zaliczeniowe, odpowiedź ustna
P_W02	Ocenie podlega rozumienie roli natury i kultury jako źródeł inspiracji; znajomość podstawowych mechanizmów percepcji wpływających na kształtowanie wypowiedzi artystycznej; umiejętność trafnego odnoszenia zagadnień percepcji do wartości artystycznych przekazu	kolokwium zaliczeniowe, analiza wybranych przykładów, prezentacja online
P_U01	Ocenie podlega umiejętność twórczego łączenia wiedzy i umiejętności z zakresu percepcji, inspiracji kulturowych i różnych dyscyplin artystycznych; świadome stosowanie wiedzy o procesach percepcyjnych w interpretacji lub realizacji projektu artystycznego	dyskusje na zajęciach, prezentacja online

VI. Forma i warunki zaliczenia, kryteria oceny

1) Forma zaliczenia:

semestr 1; zaliczenie z oceną,
semestr 2; egzamin.

a. Warunki zaliczenia – jeśli przedmiot jest na zaliczenie:

aktywność (aktywność na zajęciach, realizacja i rozumienie zadań, śródsesemestralne i końcowossemestralne przeglądy prac, zaliczenie pisemne, egzamin pisemny/ustny itp.)
frekwencja (80 % obecności na zajęciach);

b. Warunki zaliczenia z oceną wg skali stosowanej na UAP – jeśli przedmiot jest na zaliczenie z oceną:

ocena celujący (5,5) – obecność studenta na zajęciach oraz wzorowa aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac;

ocena bardzo dobry (5,0) – obecność studenta na zajęciach oraz bardzo dobra aktywność (aktywność na zajęciach, realizacja i rozumienie zadań, śródsesemestralne i końcowossemestralne przeglądy prac,;

ocena dobry plus (4,5) – obecność studenta na zajęciach oraz dobra aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac,;

ocena dobry (4,0) – obecność studenta na zajęciach, zadowalająca aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac;

ocena dostateczny plus (3,5) – obecność studenta na zajęciach i przeciętna aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac;

ocena dostateczny (3,0) – obecność studenta na zajęciach i niska aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac;

ocena niedostateczny (2,0) – nieobecność studenta na 20 % zajęć lub niedostateczna aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowossemestralnych przeglądów prac.

2) Kryteria oceniania wg skali stosowanej na UAP – jeśli przedmiot jest na ocenę:

ocena celująca (5,5) – obecność studenta na zajęciach oraz wzorowe zaliczenie egzaminu końcowego;

ocena bardzo dobra (5,0) – obecność studenta na zajęciach oraz bardzo dobre zaliczenie egzaminu końcowego;

ocena dobry plus (4,5) – obecność studenta na zajęciach oraz dobre rezultaty egzaminu końcowego;

ocena dobry (4,0) – obecność studenta na zajęciach, zadowalające rezultaty egzaminu końcowego;

ocena dostateczny plus (3,5) – obecność studenta na zajęciach i przeciętny poziom zaliczenia egzaminu końcowego;

ocena dostateczny (3,0) – obecność studenta na zajęciach i niski poziom zaliczenia egzaminu końcowego;

ocena niedostateczny (2,0) – nieobecność studenta na 20 % zajęć lub niedostateczny poziom egzaminu końcowego.

VII. Obciążenie pracą, punkty ECTS

rozpisać wszystkie semestry w cyklu kształcenia

A. obciążenie pracą	sem I h	sem II h	sem III h	sem IV h	sem V h	sem VI h	sem VII h	sem VIII h	sem IX h	sem X h	razem h
godziny kontaktowe (udział w zajęciach zgodnie z planem)	30	30									60
samodzielna praca studenta (poza udziałem w zajęciach)	25	25									50
razem											110
B. punkty ECTS*	sem I	sem II	sem III	sem IV	sem V	sem VI	sem VII	sem VIII	sem IX	sem X	razem ECTS

zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1									2
zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1									2
razem	2	2									4

* 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta

VIII. Spis zalecanych lektur

1) Wykaz lektur podstawowych

- *Konspekty z wykładów, które w formie elektronicznej studenci otrzymają pod koniec każdego semestru.*
- *Mączyńska-Frydryszek, A., Jaskólska-Klaus, M., Maruszewski, T., (2002). Psychofizjologia widzenia. Poznań: Wyd.ASP*

2) Wykaz lektur uzupełniających

- *Arnheim, R. (1982). Sztuka i percepcja wzrokowa. Warszawa: WaiF.*
- *Barthes, R., (1996) Światło obrazu, Warszawa: KR.*
- *Berger, J. (1997). Sposoby widzenia. Poznań: Rebis.*
- *Berger, J. (1999). O patrzeniu: Fundacja Aletheia.*
- *Boehm G. (2014). O obrazach i patrzeniu. Antologia tekstów. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.*
- *Bourriat, N., (2012). Estetyka relacyjna. Kraków: Mocak, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie.*
- *Bryl, M., Juskiewicz, P., Piotrowski, P., Suchocki, W. (2009). Antologia przekładów „Artium Quaestiones”. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.*
- *Carter, R. (1999). Tajemniczy świat umysłu. Poznań: Atena.*
- *Deręgowski, J. (1990). Oko i obraz., Warszawa: PWN.*
- *Doliński D. (2003). Psychologiczne mechanizmy reklamy, Gdańsk: GWP.*
- *Droscher, V.B. (1971). Świat zmysłów., Warszawa: WP.*
- *Dziarnowska W., Klawiter A. (2007), Mózg i jego umysły. Poznań: Zysk i S-ka, s.320-413.*
- *Falkowski A., Tyszka T. (2002). Psychologia zachowań konsumenckich. Gdańsk: GWP.*

- Gadamer, H. – G. (1993). *Aktualność piękna*. Warszawa: Oficyna Naukowa.
- Gombrich, E. (1981). *Sztuka i złudzenie.*, Warszawa: PIW.
- Hochberg, J.E. (1970). *Percepcja*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.
- Itten, J. (2015). *Sztuka barwy*. Kraków: d2d.pl
- Klawiter (red.). *Formy aktywności umysłu. Tom 1: Emocje percepcja, świadomość. Część II Percepcja: motoryka, rozdwojenie, uprzedmiotowienie*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.
- Konarski, S. (1982). *Światło i barwa*. Warszawa: PWN.
- Kopaliński, W. (1985). *Słownik mitów i tradycji kultury*. Warszawa: PIW.
- Kotula A., Krakowski P. (1981). *Malarstwo, rzeźba, architektura*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
- Le Grand, Y. (1982). *Oczy i widzenie*. Warszawa: PWN.
- Lindsay, P.H., Norman, D.A., (1984). *Procesy przetwarzania informacji u człowieka*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.
- Lurker, M. (1985). *Przesłanie symboli*. Kraków: ZNAK.
- Markiewicz P., Przybysz P. (2007). *Neuroestetyczne aspekty komunikacji wizualnej*. (W) Francuz P. (red.) *Obrazy w umyśle*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 111-148.
- Maruszewski, T. (2001). *Psychologia poznania*. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa.
- Mitchel W. J. T. (2015). *Czego chcą obrazy*. Warszawa: Wydawnictwo Narodowe Centrum Kultury.
- Młodkowski, J. (1998). *Aktywność wizualna człowieka*. Warszawa: PWN.
- Skliar, A., Regulier C., Chamontin C., (1998). *Wielkie kultury świata*. Warszawa: Wydawnictwo Muza SA.
- Stoichita, V. I. (1999). *Ustanowienie obrazu*. Gdańsk: Wydawnictwo Słowo/Obraz/Terytoria.
- Strelau, J. (2000). *Psychologia. Podręcznik akademicki*. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa.
- Strzemiński W. (1969). *Teoria widzenia*. Kraków: Wydawnictwo Literackie.
- Wallis, M., (2004). *Wybór pism estetycznych*. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.
- Vetulani, J. (2011). *Mózg: fascynacje, problemy, tajemnice*. Kraków: Wydawnictwo homini.
- Vetulani, J. (2011). *Piękno neurobiologii*. Wydawnictwo homini.
- Vetulani, J., Mazurek M. (2015). *Bez ograniczeń. Jak rządzi nami mózg.* Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Zausznica, A., (1969). *Nauka o barwie*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN.

AUTOR OPRACOWANIA